

Toimetuse ja talituse: Tallinn, Vene tän. 11-a, krt. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. :: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 23.

Reedel, 27. juunil 1930. a.

XI. aastakäik.

Eesti - Läti - Poola 119 : 98 : 119.

Poola võitis kolmikmaavõistluse kergejõustikus 7 esimese kohaga Eesti 3 vastu.

Eesti-Läti-Poola 3. kergejõustiku maavõistlus on läbi. Oleks kahju, kui see võistlus jääks viimaseks. Esmakordselt peeti võistlust Tallinnas, kelle kodanikud võistlusi tõsiselt kaasa elasid, mida tõendab võistluse viimane ala — teivashüpe, — kus pealtvaatajaskonna närvid viimaseni pingule oli tõmmatud. Võistlused olid ka ekravelliidu juubelipäevaks ning avati pidulikult Riigivanema poolt. Kahel esimesel võistlusel Varsavis ja Riias tuli võitjaks korraldaja maa, kuna Eesti üle noatera pidi leppima 3. kohaga. Sel aastal ei puudunud palju traditsiooni alalhoidmisest: teivashüppeni püsis Eesti Poolast 2 punktiga ees, mõlemad rahvused said ühepalju punkte (119), kuid Poola tuli võitjaks sellega, et tal oli 7 esimest kohta Eesti 3 koha vastu. See üle noatera kaotus oli vahest raskem seedida kui kaotus hulga punktidega, kus lõputulemus juba varakult ette näha oleks olnud.

Võistlustega jäid külalised rahule. Poolakad näiliselt võitsid rohkem kui nad lootsid, mida võib välja lugeda nende spordilehest. Nende tublim mees oli Kusocinski, kes üksi tõi 4 esimest kohta. Läti mehed olid ka head ja üllatasid mitmel alal, rekord langes rekordi järele. Ka Eesti suutis mitmeid rekorde parandada, kusjuures mõned mitteametlikkudeks jäävad, kuna jooksusid ei saadud lindiga lõpetada.

Raskem on ekravelliidu seisukord, kes aineelist kahju kaunatab ja võistlustele umbes 1000 krooni juure maksmat peab. Summade leidmine teeb kahtlemata muret.

Pealtvaatajad olid ka rahul. Olid jälle kord kergejõustiku võistlused, mis oma pinevusega jälgimist väärivad. Võistluskorraldus läks üldiselt ladusalt peale teivashüppe, mis venis pooleteist tunni peale.

Riigivanem O. Strandman saabub staadionile. Teretavad J. Laidoner ja dr. A. Veiss. Värava vahel ministrid J. Hünerson ja A. Anderkopp. 10.000 mt. start. Vasakult: Puke, Szelestovski, Peterman, Motmillers, Kusocinski, Beldsinski.

VÕISTLUSTE AVAMINE.

Reedel oli võistlusi jälgima tulnud umbes paar-tuhat inimest. Kell 6 jõuab staadionile riigivanem O. Strandman, keda saadavad sise- ja kohtuminister A. Anderkopp ning sotsiaal- ja haridusmin. J. Hünerson. Väravas võtavad neid vastu keskliidu esimees J. Laidoner ja ekravelliidu esimees dr. A. Veiss. Riigivanemale mängitakse marssi, kuni ta tribüünide eest möödudes jõudnud aset võtta suures looshis.

Väljale ilmuvad võistlejad lippudega. Järjekorras Eesti, Läti, Poola. Rivistatult jäädakse seisma murule tribüüni ette. Tervituskõne peab ekravelliidu esimees, mille järele riigivanem O. Strandman võistlused avab. Mängitakse

kolm hünni. Liidu juubeli puhul ütleb kõikide sportliste organisatsioonide nimel tervitusi keskliidu esimees J. Laidoner. Siis tervitus sihtkapitali valitsuse poolt. Teiste rahvuste esindajad ütleavad omad tervitused ja annavad üle mälestusesemed. Lõpuks antakse ka külalistele mälestusesemed ning selle järele lahkuvad võistlejad.

Otsekohe selle järele kõlab peakorraldaja käsklus meeste ilmumiseks 100 meetri starti ja kuulitõukele.

ALGAVAD VÕISTLUSED.

Väljal algab jooksmine. Kohtunikud, korraldajad, võistlejad. 100 meetri mehed kraabivad auke, kuulitõukajad teevad prooviviskeid. Viimased asuvad juba võistlusviskete juure kui

kõlab 100 mt. stardipank

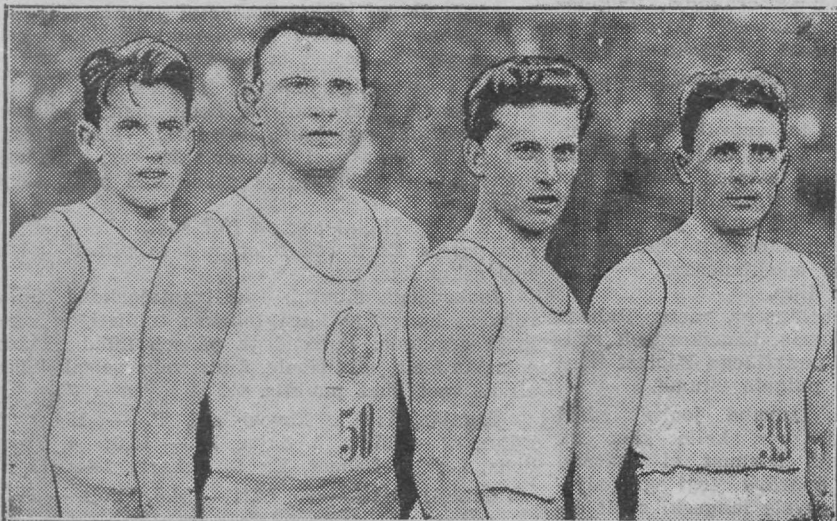
ja jooks on alanud. Mehed olid kord enne pauku välja jooksnud ning pidid tagasi pöörduma. Juba alguses kisub teistest ette lätlane Kivits, kelle kannul püsib ainult poolakas Szenajch. Keskküll rühhib teiste seas, kuna Labent stardis teistest maha jäi ja sellega mitmed meetrid kaotas. Siiski rühhib ta ettepoole ja möödub kahest vastasest. Lõpukohtunikudel on tege mist järjekorra märkimiseks. Soodustuseks on pandud lai trepp, millel istuda saab paremaks jälgimiseks. Publik võtab hoogu ja ergutab oma mehi.

Tagajärjed on üllatavad. Staadion näeb esmakordselt nii häid aegu ja nii tugevat konkurentsi. Nii Kivits kui ka Keskküll kordasid oma maa rekorde.

Võistlus algas „surnud jooksuga“. Kõik rahvused said ühepalju punkte ja nimelt 7, kuna 1. koht annab 6 p., 2. koht 5 p. jne.

Esmakordselt märgitakse punkte suurel tahvil ning 3 esimest rahvust peale selle lippudega. Tagajärjed: 1. Kivits, L. — 10,7; 2. Szenajch, P. — rinnaosa j.; 3. Keskküll, E. — 11,0; 4. Labent, E.; 5. Sikorski, P.; 6. Rudsits, L.

Punktid: Eesti 7, Läti 7, Poola 7.

4x100 mt. rekordajaga võitnud Eesti meeskond: Labent, Ütt, Rahn, Keskküll.

Kettaheite võitja N. Feldman.

Ujula on, aga võistelda ei saa.

Sportnõukogu esimene koosolek.

20. juunil peeti Tallinnas spordi keskliidu jõustik on maakonnas arenenud Helmes, Ta-nõukogu esimest koosolekut, millest osa võttis hevas ja Harglas. Puudub väli. 21 liiget, kuna kolm inimest tulemata olid jää-nud. Koosoleku avab keskliidu esimees J. Lai-doner, kes märgib nõukogu loomise vajadust, et lähemalt ühendada kõiki ringkondi, kes spor-diliikumisele kaasa aitavad. Nõukogu abiesi-meheks valitakse J. Martin ja sekretäriks E. Lepp. Kesikliidu sekretär A. Mändvere an-nab ülevaate praegusest sportlikust organisat-sioonist, ümberkorraldustest, mis viimasel ajal olnud ja lähemast tööst. Meil on praegu umbes 10.000 organiseeritud sportlast, kuna väljaspool organisatsiooni seisab 5—6.000 inimest. Keha-lise kasvatus inspektor E. Idla omas referaa-dis märgib sporttegelaste puudust. Paljud van-dad tegelased on liikumisele kaasaaitamisest loobunud, kuna noored vajavad näpunäiteid. Nende ettevalmistamiseks asutata sport-tegelaste kool. Kesikliidu juhataste liige H. Visman annab ülevaate välismaa spordiliiku-misest üksikutes riikides. Palju antakse seal raha välja liikumise edasiviimiseks. Enamikus riikides on häid mehi leida suuremates keskkoh-tades. Saksa ja Vene on aga liikumise viinud massidesse, üksikutele võistlustele kaasa tõm-mates tuhandeid inimesi.

Kuulatakse ära aruanded kohtadelt. Üksikud esitajad maakondadest märgivad, mis on suude-tud teha. Spordivälju on viimasel aastatel ehi-tatud ja sellega loodud võimalused edukamaks sportimiseks.

Virumaal kavatakse luua spordiseltside liit, Rakveres ehitada ujula. Oleks vaja ins-truktorit.

Järvamaa alla kuuluv Tapa linn peaks sport-likus läbikäimises kuuluma Virumaa alla. Koe-rus on arenenud kergejõustik, Türiil jalgpall, Paide on tagasihoidlik. Tarvis on instruktorit.

Valgamaal on esirinnas kaitseliidu spordi-klubid, kuna seltsid elujõulised ei ole. Kerge-

Eesti-Läti-Poola 119:98:119.

Peale 100 mt. jooksu lõpetamist järgneb 800 mt. jooks,

kuna teised vahepeal kuuli edasi tõukavad. Star-di järele kukub poolakas Lesicki, kes on saade-tud ainult punktimeheks. Ta kaotab kukkumi-sega umbes 25 mt., kuid 300 mt. järele on ta tei-stele kannule jõudnud. Ei suuda aga enam karde-tav olla. Jooksu veab T i i s f e l d t, kelle kan-nul istub poolakas Kusocinski, mees, kes võitnud isegi Petkiviezcit. Tempo on tugev ning Tiis-feldt 400 mt. aeg on 55,6 sek. Tiisfeldt väsitab end vedamisega. Viimasel kurvel ei suuda ta enam Kusocinski jõule vastu panna. Viimane möödub kergelt ja suurendab vahemaad otsekohe mitme meetri peale. Ei aita enam ergutused. Tiisfeldt ei jaksa kaotust tasa teha. Tema kan-nul istub nüüd lätlane Froelichs, kes ei suuda

mööda minna. K o i d u jookseb ka rahulolda-valt ega lase poolakast Lesickit ette.

Ajad näitavad, et Tiisfeldt kui ka Froelichs on jooksnud alla seniste rekordite, mis ootamatuks tulemuseks. Iga rahvus saab jäl-le 7 punkti, millega „surnud jooks“ kestub.

Tagajärjed: 1. Kusocinski, P. — 1,57,1; 2. Tiisfeldt, E. — 1,58,8; 3. Froelichs, L. — 1,59,6; 4. Bertulis — L.; 5. Koidu — E.; 6. Lesicki — P. Punktid: Eesti — 14, Läti — 14, Poola — 14.

Vahepeal kõlvalepööratud tähelepanu võib langeda jälle

kuulitõukele,

kus võistlus samuti pinev. Kauguse märkimiseks on rahvuslipud hunnikus ja püsivad 13—14 mt. vahel. Iga tagajärg tehakse umbkaudselt teata-vaks. Varsti suudab Suuk eralduda, tõugates üle 14 meetri. Tema kannul püsib lätlane Dim-za, kellel 14 mt. puudu vaid kümme senti.

Rekordimees Feldman põeb silmatorkavat lambipalavikku.

Üksikud tõuke küünivad tal vaevalt 13 mt., ku-na osa natuke üle 12 mt. annavad ja tal sellega ähvardus jääda viimasele kohale. Kuid Poola Cejzik ei suuda tagajärge parandada ja sellega jääb Feldmanile 5. koht. Suuk jääb ikkagi tõugete peremeheks ja esmakordselt võib tõusta keskmise masti 1. koha märkimiseks,

Eesti lipp.

See võetakse suure juubeldusega vastu. Rahvas tunneb oma inimestele kaasa. Esmakordselt suu-davad Eesti ja Läti end punktidega Poolast lahti rebida, jäädes ise ühele pulgale istuma.

Kuulis ei kestnud „surnud jooks“ edasi kuna poolakas Heljaacz, kelle käes on Poola rekord 14,435 mt., parimat ei suutnud anda. Feldman i äpardus tegi aga palju-dele pahameelt ja tema arvele langeski osalt et-tehteid maavõistluse kaotamise pärast.

Tagajärjed: 1. Suuk, E. — 14,29; 2. Dimsa, L. — 13,91,5; 3. Heljasz, P. — 13,72; 4. Rosen-

Läti sprinter J. Kivits.

bergs, L. — 13,55; 5. Feldman, E. — 13,25; 6. Cejzik, P. — 12,35.

Punktid: Eesti — 22, Läti — 22, Poola — 19.

Vahepeal oli juba algust tehtud kaugushüppega.

Siin on jälle kanged koos. Eesti rekord Klu-m-bergi nimel 7,205 mt. on teistest nõrgem, kuna Poolal on S i k o r s k i nimel 7,26 ja Lätil R u d -z i t s i nimel 7,31 mt. Nii võis siin väljaveateid mitte just headeks pidada, kuna külaliste poolt rekordiomaniidud hüppeid tegid.

Eestit esitasid Rähn ja Viljandist, õigem Tar-vastust L i l i e n t h a l, kes küünib 7 mt. ligidale. Viimane algabki 6,60 mt. Rähnil on otsekohe 6,98 mt. Sikorski hüppab 6,40, Rudzits 6,92, No-vosielski, Poola, 6,59, kuna Dimza, Läti, hüpe eba-õnnestub. Tulevad teised hüpped, kus Rähn üle astub ja teistel on: Sikorski 6,49, Rudzits 6,91, Novosielski 6,57 ja Dimza 6,77. Kolmas hüpe Rähnil 6,93, Rudzitsil aga 7,12 ja Novosielskil 6,68.

Lõpuvõistlusel

jõuab Sikorski 6,87 mt., Lilienthal 6,77, Rähn 7,025 ja Rudzits 6,98. Siis hüppab Sikorski 7,02 mt., Novosielski ja lõpuks Dimza 6,805. Teised ei suuda tagajärge parandada.

Sellega võidab Rähn 0,5 sentimeetriga 2. koha.

Sikorski ees, kuna Dimza ja Novosielski 4. ja 5. koha

pooleks teevad.

Punktidega rebib end nüüd ka

Läti teistest ette

ja asub juhtimisele 2,5 punktiga Eesti ees, kuna Poola sama palju maas on.

Võib märkida, et viimane hüpe Rudzitsil eba-õnnestus pakust üleastumise tõttu.

Kaugus oli aga 7,31

ja oleks olnud Läti uueks rekordiks.

Tagajärjed: 1. Rudzits, L. — 7,12; 2. Rähn, E. — 7,02,5; 3. Sikorski, P. — 7,02; 4. ja 5. Dimsa, L. ja Novosielski, P. — 6,80,5; 6. Lilien-thal, E. — 6,77. Punktid: Eesti — 28, Läti — 30,5, Poola — 25,5.

Vahepeal on algust tehtud odaviskega, kuid samal ajal peetakse ka

110 mt. tõkkejooksu,

mille tulemus enne välja kuulutatakse. Siin ei kao võistluse pinevus. Jookstakse äärmise puh-tusega, kuna

ühtegi tõkkest ümber ei paisata.

Esimestena võistlevad Novosielski ja Rähn, kel-lele järgnevad Zajust ja Labent, kuna

viimasteks on lätlased

Froelichs ja Dekschenieks. Poole maa järele su-rub Froelichs end Labendist ette. Viimasel tõk-kele oli ka Rähn veel Novosielskist ees, kuna vii-mane pingutab lõpuks ja surub end paari keha võrra ette.

Rähni aeg on 15,7 sek.,

mis parem Eesti rekordist, mis ta nimel püsis 16,0 sekundiga.

Jooksudega muutub pealtvaatajaskond ikka rohkem hoogu ja kära tehakse tublisti, et oma mehi ergutada. Punktidega pääseb nüüd Poola esmakordselt juhtimisele, kuna vahe seisab üldse ainult veel ühes punktis.

Tagajärjed: 1. Novosielski, P. — 15,6; 2. Rähn, E. — 15,7; 3. Zajus, P. — 16,0; 4. Froe-lichs, L.; 5. Labent, E.; 6. Dekschenieks, L.

Punktid: Eesti — 35, Läti — 34,5, Poola — 35,5.

Vahepeal käiv

odaheide on loonud sügava pettumuse. Eestit esindavad Sule ja Laurson, kuna re-

Läti parim sportlane Dimza ja Rosenberg.

servis on E r i k s o n ja Meimer. Viimane on tänava odas nõrgemaid tagajärgi näidanud kui teised. Ta ei pääse kuidagi 60 mt. ligi võistlustel. Ta on Pärnus spordiõpetajaks, mispärast ta asjaarmastaja õigused kaalumisele on võetud. Tema esinemisel oleks kuuldavasti

lätlased protesti tõstnud.

Meimer teeb aga prooviviskeld, mis kõik üle 60 mt. lähevad ja üks vaid mõnikümme senti-meetrit A. Klumbergi rekordist 63,32 mt. maha jääb. Meimeri teguviis pole vahest küllalt korrektne, kuna ta proovivisketega võistlejaks tah-tis saada. Kui kuulutakse välja meeskonna koos-seis, siis

nõutakse tribüünidelt Meimerit.

See aga ei saa aidata.

Odaviske tagajärjed on päeva nõrgemad, ku-na esialgsed visked

ei ületa 60 mt. joont.

Poolakad istuvad esimeste visketega alla 50 mt., kuna kõikidest ees on lätlane Jurgis 59,5 mt. Teise viske juures jääb Sule umbes meeter ma-ha, kuna

Jurgis juba 61,8 mt. saavutab.

Poolakad ei pääse veel üle 50 mt., kuna nende ligidal istub ka lätlane Saks. Kolmandad vis-ked ebaõnnestuvad üldiselt, mõned visked ei loe, kuna poolakas Szydlovski rikub ka 50 mt. piiri. Lõpuvõistlusel on Jurgise tagajärg 55 mt. üm-ber, kuna Laurson välja jõuab 57 mt., Szyd-lovski aga 53,7 saab.

Peale mõtmist selgub, et Jurgis on paranda-nud oma senist

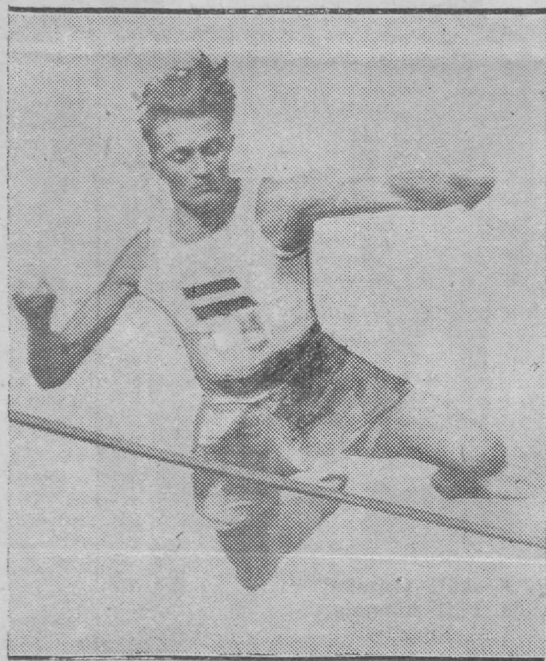
Läti rekordid 60,45 mt. pealt 61,86 meetrile

Tagajärje avaldamine võetakse kiiduavaldusega vastu. Mees on rahvuselt eestlane, sündinud Lä-ti Valgas.

Kuigi Läti sai 1. koha, suudab Eesti 2. ja 3. kohaga koguda tarviliselt punkte, et pääseda esirinda ja seni ees olnud Poolat lüüa 4,5 p.; Poola surutakse viimasele kohale.

Tagajärjed: 1. Jurgis, L. — 61,86; 2. Sule, E. — 58,25; 3. Laurson, E. — 57,80; 4. Szydlovski, P. — 53,55; 5. Saks, L. — 50,23; 6. Cejck, P. — 48,15.

Punktid: Eesti — 44, Läti — 41,5, Poola — 39,5.

Lätlane Dimza hüppab kõrgust.

Odaviske ajal sooritati ka 5000 mt. jooks,

kus ei puudunud omad tublid üllatused ja Eesti ootamatult omas 2. ja 3. koha.

Stardist asub vedama Beldsinski, kelle kan-nul istuv Kusocinski poole ringi pärast juba juhtimisel on. 1. ringi järele on mõlemi jä-rele kaks lätlast ning siis Tartumaalt tulnud üllatusmees Prost. Viimasena jookseb poola-kas Kobut, kes ka alaliselt viimaseks jääb ja kellele

üle ringi nina alla tehakse.

Mees jookseb ainult selleks, et Poolale tuua punkti ja selle ülesande täitis ta truult. 1. ringi järele eralduvad teistest Kusocinski ja Beld-sinski, kuna suurem heitlus tekitab Prosti ja lät-laste Pukesi ja Motmilleri vahel. 4 ringi jookse-vad kaks favoriiti samm-sammult, mehi võetakse tribüünidelt mõõdumisel käteplaginaga vastu.

Juba 5. ringil jääb B. maha,

vahemaa on juba 7 mt., siis 10, 15, 20 mt. 10. ringi järele hakkab K. tempot kiirendama. B. katsub hoida poolteist ringi, kuid Kusocinski või-mas lõpuspurt tõstab vahemaa 70 meetrile.

Kaks vastast pikamaa jooksudel: poolakas Kusocinski vasakul ja F. Beldsinski. Võistluste sek-retariaat ja auhinnad. Paremalt dr. H. Kukk.

Kolme mehe vahel heitlus on vahelduv.

Lätlased katsuvad Prosti hoida ja suruda teda taha ning väsitada. Kord on ta teine, kord suru-takse ta 3. kohale grupis. Alles 6. ringil suu-dab ta

„vedajat“ Pukest „pressida.“

et Motmillersist lahti rebida ja varsti vahemaad temaga 10—15 mt. peale tõsta.

9. ringil asub aga Prost grupi juhiks

ja rebib end 5 mt. võrra ette. Pealtvaatajad jäl-givad võistlust pinevusega, sest pole teada, kui kaua suudab Prost vastu panna. Ta on alles algaja jooksja ja sellepärast võib oma võimetus eksida võõraste taktikat mitte tundes. Pealegi on Motmillers ja Pukes kuulsad tä-nava jooksjad, kellest esimene

2 korda võitnud „Quer durch Berlin“,

ja teine kevadel tulnud 3. kohale. Kuid juba järgmisel ringil suudab Prost vahemaad suurenda-da 35 mt. ning jõuda isegi lähemale Beld-sinskile. Lõpuks on mõlemi vahemaa jäänud 90 mt., kuna Prost ees on Pukest 60 ja Motmillersist 170 mt.

Vahepealsed ajad Kusocinskil olid:

- 1000 mt. — 2:48,6,
- 1500 mt. — 4:24,5,
- 2000 mt. — 5:58,8,
- 3000 mt. — 10:06,8,
- 4000 mt. — 12:22,4.

Eestlaste võidud rahuldusid täielikult. Kusocinski on praegu parimaid Euroopa jooksjaid, mida ta suutis alla kriipsutada veel järgmisel päeval. Beldsinski on tänava alavormis, kuna ta naige põlve tõttu pole saanud harjutada. Üllatu-seks oli lätlaste kaotus.

Selle jooksu järele pääseb E e s t i mõjuva-malt juhtimisele, kuna ta sai 9 punkti teiste 7 ja 5 vastu.

Tagajärjed: 1. Kusocinski, P. — 15,28,3; 2. Beldsinski, E. — 15,38,2; 3. Prost, E. — 15,54,5; 4. Bukas, L. — 16,00,6; 5. Motmillers, L.; 6. Kobut, P.

Punktid: Eesti — 53, Läti — 47,5, Poola — 46,5.

Päevakorras on viimane ja põnevam number 4x100 mt. teatejooks.

Poolakad arvasid, et lätlased võidavad selle jook-su, kuigi eelmistel aastatel Eesti võitjaks tulnud just teatejooksudes. Kuid üllatus oli sarnane, mi-da poleks ustud tagajärgede juures. Eestil on õnne loosimisel: ta saab sisetee, kuna Poolal on teine ja Lätil kolmas tee.

Poolakas ja lätlane alustavad jooksu enne panku. Nad tuuakse tagasi. Paugu kostmisel tõuseb Labent hästi ja võibab sellega otsekohe meetri, millega teistele ligemale pääseb. Tal on kergem siserajal jooksta.

Schütz ja Rahn järgmistes vahetustes ei ole laisad ja suudavad veelgi vahemaad katta. Ankrumehena saab Kesküll hästi pulga ja alustab jooksu juba 2,5 mt. edumaaga.

Publik ei piisi vaikselt olla.

Seistakse püsti, et paremini näha, karjutakse, kisatakse, trambitakse jalaga.

Kesküll lõpetabki esimesena,

püstitades uue rekordi ajaga 43,5 sek.,

kuna senine oli 44,6 sek. Teiseks tulid poolakad, kuna lätlased 3. kohale jäid. Kuid nende aeg 44,3 sek., on ka uueks rekordiks, kuna senine oli 45,0 sek. Seega 2 rekordi ühe jooksuga. Teate-

jooks annab palju punkte. 1. koht — 11, 2. koht — 7 ja 3. koht — 3 p. Sellega oleme jõudnud tub-listi juhtimisele ja Läti jätnud kaugemale maha. Võib juba arvata, et

Läti esimesele kohale ei pääse;

vahest mõni ootamatus võib lüüa kaardid segi ja ületada arvestusi.

Tagajärjed: 1. Eesti (Labent, Schüts, Rahn, Kesküll) — 43,5; 2. Poola (Szenajch, Piechocki Sikorski, Biniakovski) — 44,2; 3. Läti (Rudsits, Blumbergs, Petersons, Kivits) — 44,3.

Punktid: Eesti — 64, Läti — 50,5, Poola — 53,5.

Võistluste teisel päeval

on pealtvaatajaid juba rohkem, olgugi, et on laupäev, kus eriti järgneva jaanipäeva tõttu pal-jud maale sõitnud. Sellest võib järeldada, et ka kergetõustiku võistlused võivad olla kõitvad ja huviäratavad.

Algust tehti 200 mt. jooksuga,

mis andis esimese hoobi Eestile. Siin saab ta kaks viimast kohta, kuna Ütt ja Schütz ei suuda vastastest jagu saada. Siin oleks Kesküll kindlasti parem olnud ja suurema punkti too-nud. Parim mees oli lätlane Kivits, kes

püstitas uue Läti rekordi 21,9 sek.

kuna senine ta enda nimel oli 22,3 sek. Vaata-mata kaotusele püsib Eesti punktidega esikohal.

Tagajärjed: 1. Kivits, L. — 21,9; 2. Binia-

Iga suitsetaja lemmik-pabeross

Kasanova

25 t. — 25 snt.

Tähelepanu!

Meie vabrikus puhastatakse tubakat pneumaatilisel viisil tolmust ja teistest kahjulikkudest lisandustest.

O-ü. „Havanna“.

Vasakul: Eestlane Tamman asub teivashüppe sooritamisele. Paremalt: 4x400 mt. teatejooksu võitja Poola meeskond: Piechocki, Novosielski, Mejro, Biniakovski.

kovski, P.; 3. Szenajch, P.; 4. Rudsits, L.; 5. Ütt, E.; 6. Schütz, E.

Punktid: Eesti — 67, Läti — 59,5, Poola — 62,5.

Toimitakse kettaheitet ja kõrgushüpet, kuid vahepeal suundetakse veel sooritada

1500 mt. jooks.

300 mt. järele on jooksjate järjekord: Kusocinski, Lesicki, Soonberg, Rudzits, Koidu ja Migla (Läti).

Meestel on rebimine suur.

Alatasa möödutakse üksteist. Nii on kord Soonberg teine, Rudzits kolmas, kuna Koidu ja Migla rahulikult teistele järgivad.

Kusocinski aeg 2:06.

Ta on juba 30 mt. teistest ette jõudnud. 3. ringi järele on järjekord: Kusocinski, Lesicki, Rudzits, Soonberg, Koidu, Migla.

Poole ringi järele on Soonberg juba jälle teine. Siis surub end tugeva spurdiga teistest ette

Koidu, kes ka teisena lõpetab,

olles Kusocinskist maas 70 mt. Lätlased jäid viimasteks. Soonberg oli vahepeal väsinud ega suutnud alal hoida 3. kohta, mille andis Lesickile. Punktidega jääb Eesti veel esikohale.

Tagajärjed: 1. Kusocinski, P. — 4.02,7; 2. Koidu, E. — 4.13,5; 3. Lesicki, P. — 4.15,7; 4. Soonberg, E. — 4.18,4; 5. Rudsits, L.; 6. Migla, L. Punktid: Eesti — 75, Läti — 62,5, Poola — 72,5.

Varsti on 400 mt., mis toob uue kaotuse Eestile. Stardis on meie Kesküll ja Korol nõrgad. Viimane juhib mõnda aega poolaka ees, kuid väsib siis ja surutakse koguni 5. kohale. Kesküll on looshist möödumisel kolmas, kuid kaotab finiši ees ja jääb neljandaks. See oli kõitvam jooks, kus rahvas jällegi meelt avaldas oma meeste ergutuseks, mis aga seekord tagajärjetuks jäi. Kaks esimest kohta Poolal annab ka edu punktidega, rühkides Eestist mööda 3,5 punktiga.

Tagajärjed: 1. Biniakovski, P. — 50,5; 2. Piechocki, P. — 51,3; Musis, L. — 51,4; 4. Kesküll, E. — 51,6; 5. Korol, E. — 1½ mtr.; 6. Froelichs, L.

Punktid: Eesti — 80, Läti — 67,5, Poola — 83,5.

Vahepeal jälgitakse

kettaheitet, kus võistlus ka pinev.

Lipukesed on üksteise lähedal. Feldman, kui parem mees, ei suuda teistest ette pääseda, kuna esikohal on lätlased, kellest Jordans heidab 42,0 ja 42,5, Rosenberg aga 41 ja 42 mt. Feldmani esimesed heited on 39—42 vahel, kuna ta alles viimase heitega saab 43,62 mt.

See heide võetakse aplausga vastu. Erikson, kui parem mees keitast, ei suuda ka lätlastest jagu saada ja peab leppima 4. kohaga. Poolakad on ka selles heites nõrgad ja tulevad viimastele kohtadele. See ala näitas jälle kord, kui ebakindel on mõni hea mees suurel võistlusel, kus palju võitu või kaotada on.

Et aga kõik võistlejad saavutasid 40 mt., peab rahul olema.

Punktidega pääseb Eesti uuesti Poolast mööda, kuna

hädahoht Läti poolt kaob.

Tagajärjed: 1. Feldman, E. — 43,62; 2. Jordans, L. — 43,22; 3. Rosenbergs, L. — 41,97; 4. Erikson, E. — 41,76; 5. Heljasz, P. — 40,69; 6. Ceizik, P. — 40,43.

Punktid: Eesti — 89, Läti — 76,5, Poola — 86,5.

Ka hakkavad selguma tagajärjed kõrguses.

160 sm. ületavad kõik mehed. Sama ka 165 sm. ja 170 sm. Alles 175 sm. ei ületa poolakas Majtkovski ja lätlane Karlberg, kes jagavad 5. ja 6. koha. Sellest kõrgusest ei saa kaugemale ka eestlane Schmid, kes tuleb 4. kohale.

Kolm meest jäävad peatuma 180 sm.,

kuna nad ei suuda ületada 185 sm. Siin ei ole vahehüppeid ja sellega jägatakse punktid kõigi osavõtjate vahel. Kõrgus- ja teivashüpe kujunevad sel päeval suuremaks jagamise alaks. Esimesed kohad läksid ka kolmele rahvusele, keda esindasid Sule, Dimza ja Mejro, kellest viimane

kordas Poola rekordi.

Tagajärjed: 1., 2. ja 3. Dimsa, L.; Mejro, P.; Sule, E. — 1,80; 4. Schmidt, E. — 1,75; 5. ja 6. Majtkovski, P. ja Karlsberg, L. — 1,70.

Punktid: Eesti — 97, Läti — 83, Poola — 93.

Päeva põlevamaid alasisid on 10.000 mt. jooks.

Poolalt oli üles antud Kobut, kes eelmisel päeval jooksis 5000 mt. Kuid selle mehega oli midagi juhtunud ja ta ei saanud jooksta. Poolakad tahtsid ainult ühe mehe välja panna ja palusid neile anda

puuduva mehe eest ühe punkti.

Sellega ei oldud päri. Esindaja otsis siis meest ja leidis selle. See polnud keegi muu kui Kusocinski, kes juba 3 võitu toonud Poolale. Arvati, et see mees ei võiks hädahohtlik olla, sest ta alustas jooksmist 800 mt. Palju ta siis ikka suudab vastu panna. Ta sai peale 1500 mt. lõpu 20 min. puhkeajaga ning siis läks starti. Teiseks poolakaks on Szelestovski, kes pole õieti kellegi jooksa, vaid maa lihtsalt läbi „sörkis“, et punkti tuua.

Talle tehti paar ringi nina alla.

Läti esindajavad jälle Motmillers ja Pukes. Eestit pidi peale Beldsinski esindama Prost, kes loobub tervishelistel põhjustel, tundes end mitte parimas vormis olevat. Viimase asemel on Peterman — noor Pärnu jooksja, kes sel kevadel võitjaks on tulnud ja kes kaugelt rohkem andis, kui temalt juleti loota.

Arvati lätlaste paremust,

kes just pikemate maade jooksjad. Kuid jooks andis üllatuse.

Vedama hakkab Beldsinski,

kellele järgneb Kusocinski, siis lätlased ja Peterman. 1. ringil on Peterman end juba 3. kohale surunud, kuna Szelestovski on eelviimane.

Tempo on kõva,

et liigsetest meestest lahti saada. 2. ringil on

Sz. jälle viimaseks surutud.

Poole ringi järele on aga

Puke vedamisele asunud.

Järgivad Beldsinski, Kusocinski, Motmillers, Peterman, Szelestovski. 3. ringi järele on Peterman vastasest juba ette jõudnud. Surumine jätkub ning 4. ringi juures on juba 3 esimest meest eraldunud, kuna paaris on Motmillers ja Peterman kohtade vahetuse järele, ning

Szelestovski rahulikult enda ette rühub.

5. ringi järele on „esitrio“ paarist 40 mt. võrra eraldunud, kuna vahemaa viimasega tõusnud 170 mt. 6. ringil läheb Beldsinski ette ning Kusocinski möödub ka varsti Pukest. 7. ringil veab ikkagi Beldsinski, kuna Puke juba meetrit 12 paarist maha jäänud.

Esipaar surub tublisti.

Mehed, jooksevad kui sõdurid ühepikkuse samuga vahemaad pidamatult. Vahemaa Pukega kasvab 45 mt., kuna 8. ringil Szelestovski juba ring maas on. 9½ ringi järele lisab

Kusocinski hoogu ja möödub Beldsinskist.

Vahe Pukeni on tõusnud 75 mt., kellest 70 mt. võrra maas on Motmillers ja Peterman. Kuid ringi järele

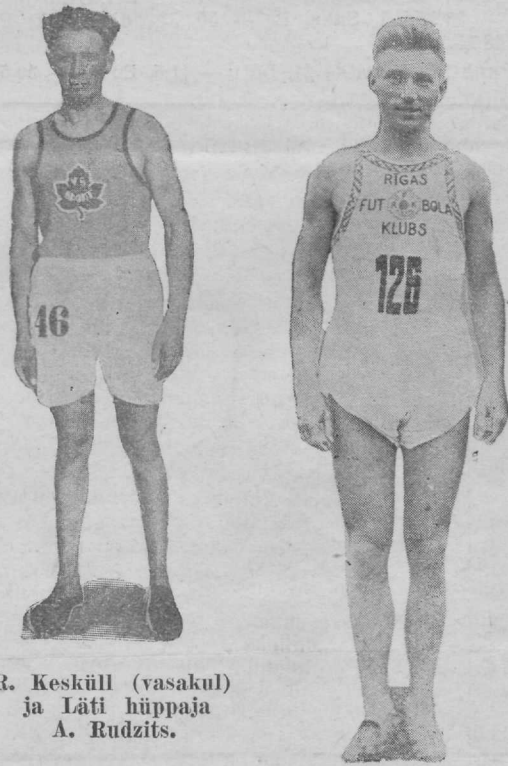
möödub eestlane lätlasest,

kes katsus vastast mööda mitte iasta. Peterman annab hoogu juure ja M. katsed jäävad asjatuks. 11. ringil on Kusocinski juba 8 mt. Beldsinskist ees. Vahemaa Pukesiga on tõusnud 100 mt. peale, kuna Peterman Motmilleri 15 mt. ette rebib. Varsti näib selguvad, et lätlane hädahohtlik ei saa olla. Iga järgmise ringiga

kasvab Beldsinski vahemaa Kusocinskist.

Samal ajal aga rebib Peterman Pukele ligemale rohkem ja rohkem M. maha jättes. Vahemaa esimese kahe vahel 14—17. ringini kasvab 40 mt. kuni 90 mt., kuna samal ajal Peterman on jõudnud Puke kannule, kusjuures need on Beldsinskist eemal 100 mt. 18—21. ringini

katsub Beldsinski poolakale järele jõuda ja vähendab vahemaad 50 mt.

R. Kesküll (vasakul) ja Läti hüppaja A. Rudzits.

2½. ringil Peterman möödub ka Pukest,

kes väsib ja vahe eelmistega pikaks ajanud. Kabevoitlus on lühike ning ringiga on Peterman 40 mt. ette jõudnud. See kaugus kasvab veelgi. Beldsinski katsed vastast kätte saada ebaõnnestuvad ning viimastel ringidel vahemaa uuesti kasvab kuni 75 mt. peale.

Mure on Petermani pärast,

kuid mees on tubli ja üllatab kõiki. Temast jääb Puke poolteistsada mt. maha. Eesti saab ootamatult 9 punkti, kuna teised vähemaga leppima peavad. Vahemaade ajad olid: 1500 mt. Puke — 4:33,4; 3000 mt. Beldsinski 10:22.

Tagajärjed: 1. Kusocinski, P. — 32.58,0; 2. Beldsinski, E. — 33.3,4; 3. Peterman, E. — 33.32,4; 4. Puke, L. — 33.59,0; 5. Motmillers, L. — 34.28,0; 6. Szelestovski, P. — 38.32,0.

Punktid: Eesti — 106, Läti — 88, Poola — 100.

Juba käib

teivashüpe,

kus kõik kuus meest ületavad 330, 340.

Järjekorras on

4x400 mt. teatejooks,

kus poolakad ennustasid võitu meile ja mille võitmisega läinud aastal Riias Poola pidi jääma

Poola rekordimees Adamczak hüppab teivast.

Rahvamurd staadionil. 4×400 mt. teatejooksus pulga üleandmine.

2. kohale, kuna tema ettelaskmisele ta oleks võitnud Läti. Poolakad on kõik selle jooksu juures mängu pannud. Cejzik alustab kõva tempoga, kuna ütt juba stardis kaotab. Rudzits surutakse siiski viimaseks. Vahetusel tulevad Piechocki, Rahn ja Froelichs. Rahn teeb edumaa tasa ja jookseb vastasega õlg-õla kõrval. Pulga üleandmine Tiisfeldtile ei ole hea ja Mejro on juba kannul. Viimases vahetuses jooksevad Biniakovski, Kesküll ja Kivits.

Eestlase käsi käib halvasti.

Viimase ringi algul on ta lätlasest juba 7 mt. maha jäänud. Publik ergutab pööraselt.

Asart on suurim,

mida pole varem nähtud. Kesküll pingutab ja mõõdub lõpuks Kivitsist, kes väsis ja keda lööb rinnaosaga.

Nüüd on Poola punktide vahemaa tasandanud ning maha jäänud vaid 2 punkti.

Tagajärjed: 1. Poola — 3.23,7 (Cejzik, Piechocki, Mejro, Biniakovski); 2. Eesti — 3.25,4 (Ütt, Rahn, Tiisfeldt, Kesküll); 3. Läti — 3.25,4 (Rudzits, Froelichs, Musis, Kivits).

Punktid: Eesti — 113, Läti — 91, Poola — 111.

Nüüd algab õige matemaatika. Publik on ärevil. Asart on suur, kuid seda ei saa väljendada, sest teivashüppe juures ei saa ergutusega mõjuda.

Ainult teivashüppe tagajärg otsustab, kas võidab Eesti või Poola.

Viimasel on siin head mehed välja pandud, nagu Adamczak ja Majtkovski. Esimese nimel on Poola rekord 3,64 mt. Kas küünivad meie mehed nii kaugele on küsitav. Reisner on rekordi omanik 3,56 mt. ning peaks alla jääma, kuna Tamman on harjutusel hüpanud 3,80 mt. ja võiks tulla esimesele kohale.

Nüüd kõneldakse juba

„õnneks“,

kui lätlane Saks kolmandal korral 3,50 mt. üle ei saa ja sellega omale 6. koha kindlustab. Reisner tuli sellest kõrgusest üle noatera, kuna latt kaua vabises, kuid alla ei kukkunud.

Kui nüüd keegi ei saa üle 3,60 mt., siis jaotatakse 1—5. koht ja 20 punkti 5 vahel, nii et iga mehe peale langeb 4 punkti.

Siis jääb Eesti 2 punktiga võitjaks.

Kui aga Reisner enne välja kukub, siis on Eestil juba 115 punkti ja kõik on siis nelja mehe vahetusest olenev. Kui nad lõpetavad ühel kõrgusel, on 4 mehel jagada 18 punkti. Eesti saaks siis 119,5 punkti Poola 120 p. vastu ja

oleks maavõistluse kaotanud.

Vaevast võis arvata, et Dimza eraldub ja 1. koha saab ja järgmist 3 kohta jaotatakse. Siin tuli võrdset punkte — 119, kusjuures Poolal paremus on esimeste kohtadega. Jäi loota, et

Tamman esimesele kohale tuleb ja kuidagi 3,70—3,80 mt. hüppab.

Reisner ei ületa 3,60. Dimza saab selle kõrguse 1. hüppega. Majtkovski samuti, kuna Adamczak alles 3. hüppega järele jõuab. Tamman pika ettevalmistuse peale, et kaotada närvilikust, ületab esimese hüppega. Nii on meil 115 punkti.

Võidu võib tuua ainult Tamman.

Publikule on kalkulasioonid selged ja ta tervitab neid, kes lati maha ajavad.

Pannakse 370.

Dimza ületab 1. hüppega; seega on ta juba 19 sm. ületanud Läti rekordi, mis Vithofi nimel.

Aplaus, on suur. Meest on vist isegi üllatunud tagajärjed, mida ta varemalt hüpanud ei ole. Teised ajavad lati maha esimesel, teisel ja kolmandal hüppel.

Tammanil on viimane hüpe. Kogu publik jälgib iga ta toimingut pinevusega. Kuidas mõõdab kõrgus, võtab lati, pühib käsa, keerutab latti ja siis alustab jooksu. Kõik hoiavad hinge kinni.

Tamman läheb ilusasti üle ja hakkab teisel pool kukkuma. Juba kostavad rõõmuhõiskes... õlgkübar lendab õhku... siis aga Tamman pundub kepi lahti laskmisel peopesaga latti ja toob selle alla.

Oodatud õnnest on äkki saanud õnnetus.

Väljendusele määratud rõõmuhõiskes tarduvad kurgus ning selle asemel tuleb

kuuldavale pettumuse karjatus.

Paistev võit luhtus, haihtus. Liig vara õhku visatud õlgkübar saab hooi. Põhi lendab küljest ning nüüd saab sellest mängukann. Seda visatakse edasi-tagasi. Dimza ei hüpa enam.

Tagajärjed: 1. Dimsa, L. — 3,70; 2., 3. ja 4. Majtkovski, P.; Adamczak, P.; Tamman, E. — 3,60; 5. Reisner, E. — 3,50; 6. Saks, L. — 3,40. Punktid: Eesti — 119, Läti — 98, Poola — 119.

Hakatakse otsima süüdlast,

kes aitas kaotada maavõistluse. Kui oleks, kõlab õhus. Meimer, Korol, Feldman, Schütz, Erikson, need on nimed, kellest kõneldakse. Kusocinski,

Poola jooksja Kusocinski, kes üllatas jooksudega, v. v. kui läinud aastal, kus Läti—Poola—Eesti va-

et see pidi üksi võitma 4 esimest kohta Poolale. Kes seda teab, mis oleks olnud, kui mõnel alal natuke teisiti oleks läinud. Kas või kaugushüppes, kus näiteks Dimza tagajärg poole sentimeetri võrra oleks Lätile 0,5 punkti juure annud ning sellevõrra vähendanud Poola punkte.

Maavõistluse viimase numbri aegu peeti **jalgratta võistlusi,**

kus isegi õnnetusi pidi juhtuma. Kaks meest kukkusid üksteise otsa, kuna kolmas sõitis aiakraavi ja seal kukkus. Viga ei saanud keegi.

I kl. 10 klm.: 1. Kangro, Tartu jalgratturite kl. — 18.23,2; 2. Neustus. T. J. Kl. — 18.42,7; 3. Tauts, Tallinna Kalev — 18.43,0.

II kl. noortele, 5 klm.: 1. Tschutschelov, Vitjas — 9.23,8; 2. Tennosaar, Tartu Jalgr. Kl. — 9.24,6; 3. Kookla, Tall. Kalev — 9.25,0. Peterson, Tall. Kalev, tühistati teise ringi sõitmisel ja kaotas I koha ajaga 9.23.

Maavõistlus on läbi.

Nüüd alles sõandab publik lahkuda, kuna seni rahulikult oodati teivahüppe tagajärke ja sellega kogu maavõistluse tulemust.

Jagatakse auhindu. Kaitseministri auhinna parimale rahvusele saab Poola, sihtkapitali valitsuse oma 2. rahvusele ja kaisteliidu oma Lätile.

Eriauhinna parimale Poola sportlasele saab Kusocinski, parimale Läti sportlasele Dimza ja parimale eestlasele E. Rahn. Peale selle saavad võistlejad mälestusmärgid.

Juba pühapäeva hommikul sõidavad külalised kodumaale.

*

Tublimaks meheks oli väljal Kusocinski, kes tubli jooksja ja Poolale tõi 4 esimest kohta ja üksi 24 punkti. Hea mees on lätlane Dimza, kes on kohaliku Läti saadiku Sarinsi sugulane ja jäi Tallinna, et laupäeval ja pühapäeval politseinikuna jõudu katsuda Eesti ametivendadega. On hea kümnevõistleja ja üllatas kõiki oma teivahüppe tagajägedega.

Poolakad olid head jooksudes,

peale 100 ja 200 mt., ning 4×100 mt. teatejooksu, kuna teised jooksud neile andsid eranditult 1. kohad ja lühemates maades veel 2. ja 3. kohad. Oleks võistlustel olnud veel Petkiewicz ja Kostzevski, oleks vislamehed kergesti maavõistluse võitnud. Petkiewicz ei saanud aga tulla sellest, et Läti liit teda diskvalifitseeris ja sellega keeld rahvusvaheliseks võistluseks maksmaks. Siin oleks tekkinud konflikt. Teisel mehel olid mõned viperused, mis teda ei lasknud sõita. Eriti nõrgad olid poolakad visketes, kus nad peasjalikult viimaste kohtadega leppima pidid.

Lätlased olid tublid visketes ja hüpetes,

saades üldse 5 esimest kohta ning jaotades kõrgushüppe kolme rahvuse vahel. Lühikesed maad olid nende tugevam koht, kuna 1500 mt. peale nad alles 4. ja 5. kohtadega leppima pidid. Nende kardetavad mehed polnud sugugi kardetavad pikamaa jooksudes.

Eesti pidi leppima 3. kohaga:

kuul, ketas ja 4×100 mt. Selle vastu tulid 2. ja 3. kohad enamikus meile ja aitasid punkte korjata.

Võistlused ei annud nii lähedast punktide arsm. ületanud Läti rekordi, mis Vithofi nimel.

hekkord oli 114,5:112,5:109, kuna 1927. a. Varsavis Poola—Läti—Eesti vahekord oli 142:96:95.

Poola ei ole seega enam ainuvalitseja, kuna ta tõsiselt peab arvestama vastaste võimetega.

Maavõistluste punktide tabel on järgmine:
(1. koht 6 p., 2 koht 5 p. jne.)

	Eesti	Läti	Poola
1. 100 m.	4,3	6,1	5,2
2. Kuul	6,2	5,3	4,1
3. 800 m.	5,2	4,3	6,1
4. Kaugush. h-ga	5,1	6,2½	4,2½
5. Oda	5,4	6,2	3,1
6. 110 m. tõkkejooks	5,2	3,1	6,4
7. 5000 m.	5,4	3,2	6,1
8. Teatejooks 4×100	11	7	3
Esimese päeva punktide summa	64	50,5	53,5
9. 200 m.	2,1	6,3	5,4
10. Ketas 6,1	6,3	5,4	2,1
11. 1500 m.	5,3	2,1	6,4
12. Kõrgush. h-ga	5,3	5,1½	5,1½
13. 400 m.	3,2	4,1	6,5
14. 10.000 m.	5,4	3,2	6,1
15. Teivashüpe	4,2	6,1	4,4
Teatejooks 4×400	7	3	11
Teise päeva punktide summa	55	47,5	65,5
III maavõistl. punktide kogusumma	119	98	119

Tabel näitab, et teisel võistluspäeval Eesti märksa nõrgem oli Poolast ja punktide arv eelmisest päevast 9 võrra väiksem oli, mida tuleb kanda 200 mt. jooksu ja 4×400 mt. teatejooksu arvele. Poola oli 2. päeval märksa parem, kuna Lätil mõlemad päevad pea ühetalised olid.

Peale maavõistlust tegi Poola esindaja ettepaneku tulevaks aastaks

maavõistlus pidada Poolas,

kusjuures ned korraldamisele tuleks Varssavis või Posenis. Läti poolt tehti ettepanek pidada iga-aastast

Eesti-Läti maavõistlust,

alustades sellega selle aasta augustis Riias. Viimane ettepanek leiab arvatavasti vastuvõtmist, kuna kolmikmaavõistlustele suhtutakse küsitavalt, kuna see suuri kulusid nõuab.

Kilde.

Võistlusteks moodustati aupresiidium, kuhu kuulusid riigivanem, ministrid, välisesindajad ja teised. Presiidiumi liikmeks paluti ka välisminister J. Lattikut, kes ettepaneku tagasi liikkas, märkides, et tema ainult „vaimlist kultuuri harustab ja kehakultuuri ei toeta.“ Nähtavasti peab härra minister ja Viljandi kiriku õpetaja õpilaste poolt istutatud puutaimede üleskiskumist ka vaimukultuuri avalduseks.

*

Poolakad olid Tallinnas suured „joodikud“. Mitte, et nad oleksid alkoholi joonud. Sellega poleks arva suuremaks läinud, vaid nad oleksid nõrgad olnud võistlusel. Nad jõid aga sidruni-soodat otse kohutavalt, kuna paari päevaga hävitasid poolteistsada pudelit mürjakest ja tegid lüüdlule väljaspool lepet kulu 50 krooni ümber.

*

Poolakad on vaeseks jäänud. Kergetõustiku alal tegutsesid neil treeneritena meie A. Klumberg ja keegi rootslane. Kokkutõmbamise tõttu on viimane vallandatud ja teenistusse jäetud ainult Klumberg. Kolme aasta eest võtsid külalised ühelt vastu ja saabumise päeval pistis igale võistlejale pihku 60 shveitsi franki päevarahasid 6 päeva eest. Nüüd polnud meestel nii palju raha, et viitiraha tasuda Varssavist Tallinna.

Tallinnas nõudsid sama palju päevaraha juba esimesel päeval, leppisid aga lõpuks hilisema ja ainult osalise maksmisega. Lätlased pole läinud aastal kõiki nõudmisi rahuldanud ja sellepärast nõudsid raha ette, selle mittedaamisel ähvardades üldse mitte võistelda.

*

On ja ei ole. Ei ole ja on. Sarnaselt võis nimetada mõnda vähemärkust võistlusprogrammi kohta. Aupresiidiumi liikmetena on märgitud Läti vabariigi saadik hra C. Zarins, kuna peab olema Sarins. Edasi on Poola konsulist tehtud saadik.

Imelikum on Petkiewicz'i nime kirjutamine. See nimi tuleb tihti ette rekordide märkimisel. Ta on püstitanud rekorde Läti kui ka Poola värvides. Esimesed kirjutavad ta nime Petkevics, teised aga Petkiewicz.

*

Eesti jooksjatest on vist iseteadlikum Korol. Tema ei taha kuulla õpetusi, mis temale sportimisel antakse. Ka ei tunnusta ta, et teised temast varem võivad olla. Kui kord nimetatud, et Keskiüll osa tema maid paremini võib jooksta, siis saanud ta vihaseks ja öelnud ähvarduse, mida siin edasi anda ei saa.

Kolmikmaavõistlused töötas esmakordselt raadio, mille kaudu tagajärjed otsekohe ülema edasi anti. Nii et istu toas ja kujuta ette võistlust. Mikrofonid juures seisavad vasakult: E. Idla, kehakasvatuse inspektor, A. Antson ja F. Moor, „raadioonu“.

Eesti-Läti maavõistlus jalgpallis.

Kas suudame väravabilansi parandada?

Reedel, 27. juunil kell 19 kohtavad Kadrioru staadionil Eesti ja Läti jalgpalli rahvusmeeskonnad järjekorraliselt 11. maavõistluseks. Kohtamisest lätlastega on alaliselt olnud kõige pinevamad ja seda on ka nüüd oodata. Lätlased on klubimängudel üldiselt nõrgemad tundunud eestlastest, kuid maavõistlusel on Eestil nagu rahvustunnet vähem olnud ning mehed on pidanud lätlaste suurele hooletule alla vanduma. Kas see käesoleval aastal teisiti on, seda peab tõendama reedene päev. Läti on sel aastal erilise tähelepanuga jälginud eestlaste mängu välismeeskondade vastu; viimasel ajal on ikka mõni lätlane külalistega kaasa sõitnud; nad on pidanud matemaatilist paremust tunnustama.

Kas suudame maavõistlusel paremust ka maksma panna? Olgu märgitud, et seni peetud 10 maavõistluse bilans on Eesti kasuks 17:15, mis saadi viimase mänguga. Üldiselt on Eesti-Läti 1922. a. peale mänginud 1:1, 1:1, 0:2, 2:2, 1:0, 4:1, 1:4, 0:1, 1:1, 2:2, 4:1.

Eesti meeskonna koosseis selgub alles reede hommikul, kuna lätlased välja saadavad: Jürgens; Rose-Gravels; Novitsky-Staniitshik-Behrsin; Bradins-Taurinsh-Peterson-Sheibel-Skadin. Meeskonnas on seega tublid muudatused.

Vahekohtunikuna toimib soomlane Kuhlberg.

Eesti koosseisu ühes varameestega kuuluvad: Tipner, Trei, Einman, Neuman, Peterson, Saar, R. Silber, Rein, Reinfeldt, Jürgenson, Laasner, Ellman, Karm, Brenner, Pihlak, Paal.

Pärnus algasid ringkonnamängud.

Võidukad olid „Vaprus“ ja „Sulev“.

Iga-aastaste ringkonnamängudega tehti Pärnus tänavu algus 19. skp. ja jätkati jaanip., 24. skp. Esimeses voorus üllatas kohe noor „Sulev“ „Sindi Kaljut“, kellele serveeris oma 8 tükki, saades ise 3 vastu.

Teine voor — „Vaprus“ — P. Jalgpalli klubi — toob aga peituse neile, kes kuni mängu esimese poolaja lõpuga ennustavad täielikult „Vapruse“ hävinemist, kuna esimene poolaeg oli tõesti fair ja klubi lõpetas selle 2:0 enda eduks.

Teisel poolajal on silmnähtavalt märgata eriti klubilaste väsimust (pole ka ime, kui mäng korraldatakse otse kõige kuumemal päeval kell 4 p. l.) ja „Vaprus“ hakkab järjekindlalt sõite tegema klubi värava all.

Lõputulemus: 3:2 (0:2) „Vapruse“ võit. Väga julge oli „P. J. K.“ v. v. E. Aspe, kes korduvalt jooksis väravast kaugele ja selle hädaohu jättis.

Ainult siis

võite olla täiesti rahuldatud, kui suitsetate meie **paberosse**, mis valmistatud peenematest sortidest puhastatud tubakatest.

Sellepärast

nõudke igal pool ja alati **ainult** allnimetatud

Laferme paberosse:

Laferme 50

20 tk. — 50 senti.

MANON

20 tk. — 35 senti.

Baar

25 tk. — 35 senti.

Stella

20 tk. — 25 senti.

Divva

25 tk. — 25 senti.

Nilus

20 tk. — 15 senti.

Tähelepanu!

Meie vabrikus puhastatakse tubakat pneumaatilisel viisil tolmust ja teistest kahjulikest lisandustest.

A. Laferme

„Vaprus“ oli teisel poolajal ülekaalus; kaitsepaar olid paremad kui neid varem nähtud. Ka tegi tublit tööd „Vapruse“ v. v.

Jalgpallivõistlus Inglismaal.

„Spordilehele“ kirjutanud Fr. Kerr, Eesti jalgpalli liidu treener.

Mandril on raske endale kujutada, mis tähtsuse omab jalgpallisport Inglismaal ning mil määral Albioni pojad võistlusest osa võtavad. Suured mängud peetakse laupäeval ja esmaspäeval sarnaselt, et esmaspäeval kohtuvad esimese mängu vastased tasuvõistluseks. Kesknädalati peetakse väiksemaid võistlusi. Harilikult algab mäng kell 2.30 peale lõunat. Juba kaua enne seda aega torkavad kõigil Londoni tänavatel silma grupid, kes ärritatult mängu tulemust üle vaidlevad. Väljastpoolt Londonit kohale tulnud meeskonna liikmeid ja poolehoidjaid

TUNTAKE SELGELT LIPUKESTEST JA MÄRKIDEST,
mis kujutavad klubi värve. Tuleb tihti ette, et **MEESKOND 10.000 KUNI 20.000 POOLEHOIDJAT KAASA TOOB,**

kes kohale toimetatakse erarongidega ja odavate tariifidega. Sellest on suur kasu, sest mängijad näevad palju tuttavaid ja tunnevad end olevat koduses õhkkonnas.

Tahan teile edasi anda mängu West Ham United ja Sunderlandi vahel. Mõlemad klubid, eriti viimane, on peenemate mänguviiside harrastajad.

Londoni tsentrumis astate autobusi. Selle juures imestate, kui võrt hästi sõitjad, kui öelda lubatakse, dresseeritud on. Kõik sünnib ahvikiirusega, sisseminemine ja väljatulemine kestab vaevalt minuti, kuigi autobus on kahekordne.

IMESTATAV ON KA JUHTIDE KINDLUS, kuna Londoni tänavad enamjagu on väga kitsad, kus aga suure kiirusega sõidetakse ja teistest vaevalt paari sentimeetri kauguses möödutakse. Oma ei juhtu õnnetusi. Et saada kujutust sellest suurest linnast, olgu märgitud, et tundide sõitmise järele ikka veel olete üride linnaosas.

Lõpuks saabute sihile. On veel minna 100 meetrit, kuid juba

KÕIDAB TEIE TÄHELEPANU PÕRGULÄRM. Noored mehed müüvad klubi lipukesti, päevapilti, lilli.

PAUKRAKETTE, KELLASID JNE. Kõik see sünnib suure käraga. On vaevalt 15 minutit mängu alguseni, kuid kohad on veel täitsa tühjad. Nendele murekul torkavad silma plakatid:

„HOIDKE TASKUVARASTE EEST.“ Raha panete ühesse rohkemvõistluste kassadest; sellega on sissepääs võimaldatud, kuna

KEEGI PILETIT EI SAA. Mängijad on end valmis seadnud riietusruumides ja kuulavad ära treeneri viimaseid juhtnõure. Välja keskel asub politseiorkester; publik, kes muutunud rohkemvõistluseks,

LAULAB KOORIS TUNTUD LAULE KAASA. Esimestes ridades silmate sõjaväeläide, kellele Londoni väljadel on võimaldatud prii sissepääs, mis on jalgpalliklubide ilus vastutulek.

Orkester kogub omad riistad. Pealtvaatajate närvid on pingul; kohal on umbes 40.000, kes väljale tulnud viimaste minutite jooksul, mida võimaldab eeskujulik organisatsioon.

Mõlemad meeskonnad ilmuvad korraga. West Ham United on valges pikstes, sinistes särkes, millel punased varrukad; Sunderland omab musti piksa ning punase-valge triibulisi särke. Mis nüüd sünnib, võib vaevalt oodata külmaerelise inglase: mitte ükski pealtvaataja ei ole vait;

VALITSEB PÕRGULÄRM, LEHMAKELLAD JA TEISED RIISTAD PANNAKSE TEGEVUSSE,

millele seltsib kümnete tuhandete kisa, millega väljendatakse poolehoidu „oma“ meeskonnale. Umbes 10.000 Sunderlandi poolehoidjat seisavad tribüünil; mängijad tänavad neid kättega lehvitamisega nende sihis. Nüüd ilmub vahekohtunik, keda samuti tervitatakse, kuid märksa vaiksemalt. Viilega kutsutakse ta kokku meeskonna vanemad, et teostada poolte loosimist. On sündinud ime: pealtvaatajaskond on nii vait, et võiks kuulda isegi nõõpnõela langemist; kõik ootavad põnevusega loosimise tulemust. Enamik sportlasi, eriti aga Inglismaal, on väga ebausklikud ja arvatakse, et see,

KES VÕIDAB LOOSIMISEL, SEE KA ENAMJAGU MÄNGU VÕITJAKS TULEB.

Seekord pidi see ka nii olema. Sunderlandi kapten annab tõstetud kättega tribüünidele märku, tema poolehoidjad saavad temast aru, väljendades rõõmukisa, sest ta on loosi võitnud.

Mängijad, kes on juba vanemad inimesed, kuid kes omavad imestamisväärt hästi treenitud kehi, asuvad kohtadele ja mäng algab. Tempo on niivõrt kiire, et see kaasa kisub, silmale imestamisväärt häid kiirjookse ja kõrgushüppeid, mis vaimustusväljendusi esile kutsuvad.

PASSIMINE SÜNNIB TIHTI ÄRELT ÄARELE,

seega tihti 70 mtr. peale täpsusega; dribblinguid ei ole näha, kuna mäng on selleks liiga kiire. Enam või vähem mängivad meeskonnad kaitse peale, sest tahetakse vastase pealetunge takistada. Eriti torkab silma mees, keda alaliselt valvavad kaks meest.

SEE ON CHARLIE BUCHAN SUNDERLANDIST,

kes juba 38-aastane ja keda inglased peavad saareriigi parimaks tormajaks. Vaatamata valvete suudab ta osavate pettemanõõritega end vabaks mängida ja saadab oma mehi tulde, mis on alaliselt hädaohtlik. Pealtvaatajad on harilikult väga asjatundlikud:

KIIDETAKSE IGAT HEAD PASSIMIST ja kui väravavaht üksiku pealelöödud palli, mis antud suurest kaugusest, kuna kaitse vastast värava ligi ei lase, püüab, siis astuvad kõik lärmitegemise riistad tegevusse. Sunderlandi tagumised liinid on tublisti ametis, sest West Ham mängib parimat mängu.

Vahepeal on pooled vahetanud; ikka veel on West Ham pealetungis; kuid vastaspoole kaitsest on võimata läbi pääseda, sest mehed seisavad kui müüri. Siis saab Buchan palli, piire pass äärele, kes palli otsekohe kesktormajale maad mööda edasi annab, ning juba ongi

PALL VÕRKU RAPUTATUD;

seisukord muutus nii kiirelt, et siin võimata oli reageerida. Mäng läheb edasi. Londoni parim tormaja Braun saab palli 10 meetrit väravast; viigistamine näib kindel olevat; kuid vaesel on õnnetus —

TA LÕEB „MÄTTASSE“;

pealtvaatajad avaldavad oma pahameelt. Mida enam mäng lõpule jõuab, seda enam selgub, et tormajate liinid vastaste kaitsejoontest läbi ei pääse, sest need mehed mängivad veatult.

Kaitsjad mängivad tugevalt, mis on lubatud. Kuid sellele vaatamata ei tule siin ette vigastavaid lööke, mis mandril harilikult juhtub. **VAHEKOHTUNIK OMAB KÕIGI MÄNGIJATE USALDUST JA SUURT AUTORITEETI;** ma ei märganud mehel ühtegi eksimist, alaliselt otsustas ta õiglaselt ja suure energiaga juhtumisi.

On jäänud mängida üksikud minutid; kaitse lööb palli meelega üle küljejoone, et tagajärge hoida; kuid

PUBLIK PROTESTEERIB SELLE VASTU TUGEVAATE HÜÜETEGA.

Lõpuvile ongi kõlanud, West Ham United kui parem meeskond on kaotanud; Sunderlandi õnneli-

kule kesktormajale surutakse vaimustatult käsi. Pealtvaatajad on veel huvitava mängu mõju all:

LORD KÖNELEB SÖEKAEVURIGA, pangadirektor boyga, kõik seltskonnarahad on spordiväljal kadunud, jalgpall on kõiki haaranud. Kuid ikkagi lühikese ajaga on koht, kus mõne minuti eest veel kostsid tugevad hüüded ja kus kümned tuhanded istusid, tühi ja vaikne, ainult kolmekordses klubihoones istuvad londonlased limonadi ja sandwichi juures.

Londoni meistrivõistlused tennis.

Kogu Euroopas peetakse ägedalt meistrivõistlusi tennis. Peetakse lahtiseid esivõistlusi. Viimased teated kuuluvad Londoni meistrivõistluste kohta, kus lõpumängud andsid tulemusi: meesüksikmängus olid vastasteks ameeriklased Allison ja Mangin, kes Ameerikas 7. ja 9. kohal seisnud. Võitis esimene 6:4, 8:6. Naisüksikmängus tuli ülekaalukalt võitjaks mrs. List, lüües mrs. Stocksi 6:1, 6:3. Naispaarismängus triumfeerisid prl. Aussem ja miss Ryan, lüües miss Nuthalli ja mrs. Wittingstalli 3:6, 6:2, 6:4. Meespaarismängus olid võidukad ameeriklased Lott-Doeg, kes löid Allison-van Ryni 12:14, 6:3, 6:4, 6:4.

Austatud

tennismängijad!

Sellega teatan Teile, et ainumüügi Eestis maailma kuulsa Hammerireketide Süddeutsche Hammerwerke, Gebrüder Hammer Bad Mergentheim peale, olen annud järgmistele spordiäridele:

Tallinnas:

O.ü. „Esto“, Pikk tän. 47.

Tartus:

Spordiäri Julius Kivastik, Rüütli 11.

Pärnus:

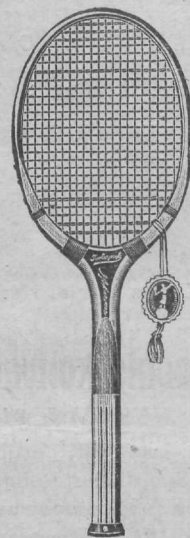
O.ü. „Liit“, Rüütli tän. 40.

Viljandis:

Spordiäri A. Lõhmus, Lossi tän. 11.

Rakveres:

Firma Roman Jürgens, Pikk tän. 11.

Haapsalus:

A.-S. M. Tamverk & Pojad, Karja tän. 5.

Narva-Jõesuus:

Kaubamaja Reitsnik.

Hammerireketid müüakse ainult spordiäride läbi. Hammerireketi hinnad on ühesugused igas linnas.

Kõige austusega

Nicolai Lorenz,

Tallinn.

Kullasepa 10.

Ainuesindaja Balti riikides.

Sindis peeti juubelivõistlusi.

„KALJU“ SAI 10 AASTAT VANAKS.

Pärnumaa spordiseltsidest oli Sindi „Kalju“ see, kes võis esimesena neil päevil tagasi vaadata 10-aastasele tegevusele ja tähistada nimetatud tähtpäeva juubelipidustuste ja võistlustega. „Kaljule“ pandi alus 1920. a. 12. juunil 35 noore sportlase eestvõttel. Aastate kestel on selts energiliselt tegutsenud ja annud oma ridadest rohkel tuntuks raskejõustiklasi — Eesti meistreid j. t. Praegu on seltsil üle 100 liikme, mis pisukse alevi kohta mittepunastav arv pole. Juubeli puhul korraldas selts 22. ja 23. skp. Sindis rahvuslised ujumis- ja raskejõustiku ning jalgpalli-võistlused.

Osavõtjaid oli üle riigi kokku tulnud poole-saja ümber. „Kalju“ ise oli esitatud kõige tugevamini ja pani välja, mis ühel juubilaril välja panna on.

Külakosti jalgpallis pakkusid „Tervise“ seltsi mehed.

Kohalik publik suhtus sportlastele hästi ja võttis kõigist pidustustist osa elavalt.

Tehnilised tagajärjed:

Ujumises: 50 mtr. vabalt: 1. Reinhold (Vaprus) 37,8. 2. Jürgens (Tervis) 39; 3. Reets (Tervis) 42,2.

100 mtr. rinnuli: Ole (Kalev) 1,40,5; 2. Somson (Kalju) 1,42; 3. Janson (Kalju) 1,48.

100 mtr. vabalt: Reinhold 1,35,6 (maak. rek.); 2. Mälk (Vaprus) 1,38,8; 3. Somson 1,49.

100 mtr. selili: 1. Janson (Kalju) 1,57; 2. Adamson (Kalju) 2,33,5.

400 mtr. vabalt: 1. Somson 8,27,5; 2. Mälk 8,37; 3. Harjakas (Kalju).

50 mtr. vabalt naistele: 1. Tomberg (Kalju) 53; 2. Kuk (Kalju) 53,8.

100 mtr. vabalt naist.: 1. Tomberg 1,59,9; 2. Kuk 2,08.

400 mtr. vabalt naist.: 1. Tomberg 9,43; 2. Kuk 10,15,2.

Veepalli mängisid Sindi I ja II meeskond. Võitis esimene 3:1.

Tehnilised tagajärjed tõstmises:

Sulgkaal: 1. Kask „Kalju“ 247,5; 2. Hunt „Kalju“ 220; 3. Nõmm „Kalju“ 165.

Kergekaal: 1. Teitelbaum „Sport“ 280; 2. Saal „Tervis“ 240; 3. Adamson „Kalju“ 177,6.

Keskkaal: 1. Miller „Kalev“ 262,5; 2. Pärn „Tervis“ 235.

Poolraskekaal: 1. Oole „Kalev“ 277,5.

Raskekaal: 1. Luiga „Kalev“ 330; 2. Vint „Kalev“ 255.

MAADLUSES:

Kärbeskaal: 1. Jürkson „Kalju“; 2. Oras Esna „Kalju“.

Sulgkaal: 1. Volt Tartu „Pol. S. Ring“; 2. Mitt „Kalju“; 3. Nõmm „Kalju“.

Kergekeskkaal: 1. Adamson „Kalju“; 2. Misler Tall. „Sport“; 3. Bergfeldt Esna „Kalju“.

Keskkaal: 1. Blumfeldt „Kalju“.

Poolraskekaal: 1. Vink Tartu „Kalev“; 2. Kanastik Tall. „Kalev“.

Raskekaal: 1. Viikberg Tall. „Kalev“; 2. Kink Esna „Kalju“.

Jalgpallis sai „Kalju“ „Tervise“ üle võidu 12:3!

Spordi keskorganisatsioonid kolivad

UUS AADRESS TALLINN, UUS TÄN. 24.

Spordi keskorganisatsioonid: keskliit, erilliit, sihtkapitali valitsus ja „Spordilehe“ toimetust ning talitus asuvad nüüdsest peale uutes ruumides Tallinnas, Uus tän. 24, kõnetraat (20) 9-28.

Osa jooksvat materjali

pidi käesolevast numbrist ruumipuudusel välja jääma. Need avaldame järgmises numbris.

Kõik võistlusi jälgivad kodanikud kogu maailmas loevad spordiajakirja.

Tellige „Eesti Spordilehe“

1. juulist aasta lõpuni.

Tellimishind: ½ aastat — Kr. 3.—

3 kuud — Kr. 1.80

1 kuu — Kr. 0,60

„SPORDILEHE“ talitus

Tallinn, Uus tän. 24, telefon (20)9-28.

Viimaseaja uuem leidus — painduvad, mittepurunevad

vastupidavad, helipuhtad

grammofoniplaadid

„Phonycord-Flexible“

Vastupidavus imestustäratav, pärast 600-kordset mängimist kõla endine.

Helipuhtus väljaspool võistlust.

Esindus ja müügikoht Tallinnas

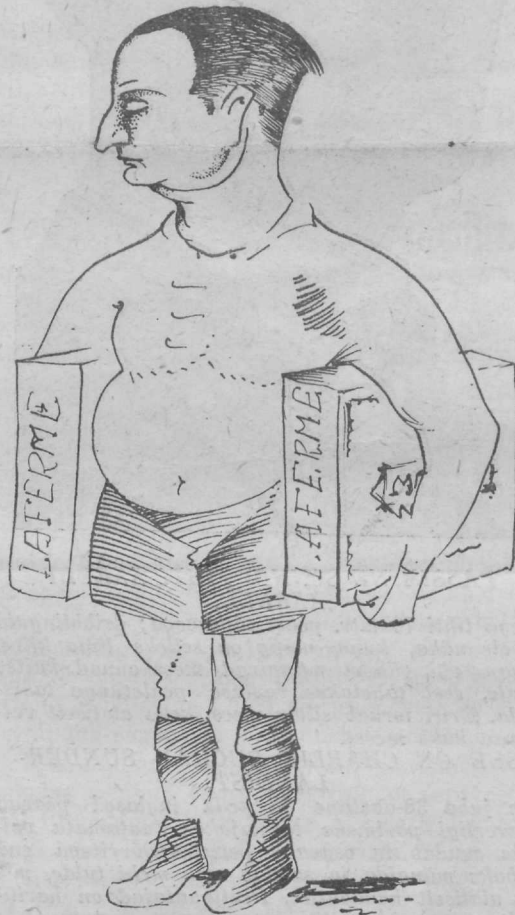
Harju tän. nr. 34.

K-m. „AKORD“

Tel. 29-05 ja 12-17.

Pallikindralid said lüüa.

Ajalehemehed võitsid „Kreenbalti“ karika ja „Laferme“ paberossid.

„Neeger“ A. Hahn võidetud paberosside pakiga.

Kesknädala õhtul võistlesid jalgpallis ajakirjanikkude koondus ja jalgpallijuhtide koondus. Mõlemil pool oli mõni exinternatsionaal kaasa löömas. Võitsid „neegrid“, kuna „kindralid“ mõruda kaotuse 4:6 (3:4) vastu võtma pidid. Võitja meeskond sai aastaks omale a.-s. „Kreenbalti“ rändauhinna ja „Laferme“ poolt annetatud 1250 „Manoni“, kuna kaotajad 750 paberossiga leppima pidid.

ROOTSI HÄVINES TAANILE.

Maavõistlus jalgpallis 1:6.

22. juunil peeti Kopenhagensis Rootsi-Taani maavõistlust jalgpallis, mis ootamatult Rootsil kohutava kaotuse tõi. Taanlased löid vastast 6:1, poolaeg 3:0. See on täiesti üllatuskaotus, kuna Rootsi sarnase tagajärgjega rida aastaid pole mänginud.

— „QUER DURCH BERLIN“ ujumisvõistlustel võitis itaallane Gianni Gambi, kes juba läinud aastal samuti võitjaks oli.

— PRAAGAS peetud Tsehhoslovakkia meistrivõistlustel tennisel löödi sakslased juba poolfinaalini välja.

E. S. S. „Kalev“ Pirital.

29. juunil 1930 a. kell 4 p. l.

E. HAKKAJA

20 a. sportlase tegevuse puhul suured rahvusvahelised

ujumise ja vettehüpete võistlused.

Osa võtavad Soome ja Eesti paremad ujud ja hüppajad.

E. S. S. „KALEV“.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

O.-ü. „Esto“

Pikk 47, tel. (2)10-02.

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4

Kõnetr. (2)23-00.

Soovitab mõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallispordi tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalaõude osakond.